

Skjemainformasjon

Referanse 188860
Innsendt 15.10.2008 18:00:27

Opplysninger om søker

Søker
Navn på organisasjonen Oslo Museum
Institusjonens leder Vibeke Mohr
Postadresse Frognerveien 67
Postboks 3078 Elisenberg
Postnummer / Poststed 0207 Oslo
Tlf. til organisasjon 23284170
Prosjektets kontaktperson Camilla Vandvik
Tlf. til kontaktperson 22052836
E-post til kontaktperson camilla.vandvik@oslomuseum.no
Nettside <http://www.oslomuseum.no>
Org. Nr 989285661

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt
Søknaden gjelder Læring, kunnskaps- og kulturformidling
 utvikling av metoder og virkemidler
 bidrag til sosial og kulturell inkludering
 videreføring og utvikling av satsinger fra mangfoldsåret
Tittel på prosjektet Kunsten å være homo

Sammendrag av prosjekt

Målet er å skape forståelse av "det å være skeiv", og å problematisere legning som tema. Vi vil tilrettelegge for dialog ved å engasjere emosjonelt og intellektuelt: Publikum innvies i erfarte situasjoner og samspill med ekte personer, og inviteres til å ytre sin mening. Historiene skal formidles visuelt i en filmbasert utstilling og kontekstualiseres i en resonerende katalog. Ved å synliggjøre mangfold og utfordre etablerte forestillinger kan vi vekke refleksjon over normer og gitt handlingsrom

Prosjektbeskrivelse

-Hva betyr det "å leve homo", - eller hetero for den saks skyld?
-Hva står på spill når den heteroseksuelle normen rokkes ved?
Oslo Museum ønsker gjennom dette prosjektet å skape forståelse for hvordan det oppleves å definere seg og leve som "skeiv" i Norge i dag, og å problematisere hvor og hvorfor legning er et tema. Ved at personer som ikke definerer seg som "hetero" forteller sin historie, vil museet synliggjøre ulike mennesker bak sekkebetegnelsen "de homofile". Vi ønsker å utfordre måten vi kategoriserer vår tilværelse på, og å diskutere hvordan seksualitet snakkes og tenkes om i dagens samfunn.

Virkemidler vi skal ta i bruk er:

- en dialogbasert utstilling med individet i fokus
- et interaktivt ytringsrom med bruk av web og digitale historier
- en forskningsbasert, kontekstualiserende utstillingskatalog
- en videreførende vandreutstilling
- en nettutstilling

For å realisere prosjektet søker vi herved om kr 800 000 fra ABM-utvikling. Midlene vil

benyttes til å innhente nødvendig kompetanse for innholdsutvikling: i form av engasjement av en kjønnsforsker/sosialantropolog, redaksjonelt arbeid, og utarbeiding av digitale historier og nettutstilling.

Oslo Museum som dialoginstitusjon

"Kunsten å være homo" er et prosjekt som inngår i Oslo Museums overordnede program Fryd og frykt i den flerkulturelle storbyen. Vi vil løfte fram steder, fenomener og grupper som det tradisjonelt har knyttet seg negative forestillinger og holdninger til, og se nærmere på hva de bunner i, og om det finnes alternative måter å betrakte disse forholdene på. Og motsatt: Vi vil belyse "fryden" – hva er det som gjør storbyen så attraktiv? Ikke minst vil vi se på spenningsfeltet mellom ytterpunktene. Hvorfor oppfattes noe som positivt eller interessant av enkelte, mens andre ser på det samme med frykt eller avsky?

Homofili har vært tema for to museumsutstillinger: "Mot naturens orden? – en utstilling om homoseksualitet i dyreriket" på Naturhistorisk Museum, og "En annen dans – en kjærlighetshistorie om homofili" som vises på Kvinnemuseet i Kongsvinger ut januar 2009. Oslo Museum vil i større grad enn de foregående utstillingene fokusere på individene som utgjør mangfoldet, og tilrettelegge for dialog og medvirkning. Vi ønsker å rette et kritisk blikk på etablerte forestillinger omkring kjønn og seksualitet, og utfordre definisjonsmakten heteroseksualiteten besitter som norm. Vi vil utforske en formidlingsform som bryter med de tradisjonelle museale montasjene og tablåene av tekst, bilde, og gjenstander. Vi vil skape møteplasser der ulike mennesker kommer til orde, og flere stemmer blir hørt. På denne måte danner vi grunnlaget for den gode samtale.

...Og engasjert samfunnsaktør

Homofili er et ømtålelig tema, som innbefatter sammensatte historier. Det er mange som aldri vil stå frem som homofile. Enten på grunn av frykt for å bli avvist og fordømt, eller fordi de mener at ens legning er en privatsak som kun er avgjørende for valg av partner. Det er et paradoks at hver gang homofile er i søkelyset så opprettholdes annerledesheten. Mediene fremstiller gjerne to ytterpunkter: I TV-serier og reklame er "de homofile" feminine unge menn, som er opptatt av estetikk, interiør og skjønnhet. Det er "skrullehomsene" som ensidig representeres i underholdningsserier som "Homsepatruljen" og "Gay army". Men samtidig er det et annet bilde som tegnes i nyhetene: der fokus på hatkriminalitet og undertrykking i religiøse miljøer betoner skyggesider ved å være en marginalisert gruppe.

En rekke forskningsrapporter avdekker også data som viser til utfordringer homofile står overfor: Homofil ungdom er i høyere grad risikoutsatt for rus, vold, ensomhet, depresjon og selvmordsforsøk (1999, 2007), og homofile innvandrere antas å lide en dobbel belastning (2003). Samtidig som det er viktig å ikke bagatellisere disse tragiske tallene, må vi også påpeke de gode mulighetene for å leve lykkelig som "skeiv" i dag. Nova-rapporten fra 1999 slo blant annet fast at lesbiske og homofile har et betydelig bedre vennskapsnettverk enn sine jevnaldrende i befolkningen som helhet, og at andelen med utdanning på universitets- og høgskolenivå er to og en halv gang så høy.

For å belyse både individ - og samfunnsperspektiv vil prosjektet bestå av flere formidlingsformer: En visuell, emosjonell utstilling som legger til rette for både sympati og misbehag, gode samtaler og snikende uro, og en katalog der vi løfter blikket og binder sammen sentrale aspekter i vår fortid og samtid.

Original formidling av og for skeive blikk

Utstillingen skal vises fra november 2009 til desember 2010, i Oslo Museums lokaler på Frogner hovedgård. Utstillingsrommet vil være et nytt univers som utfordrer vante blikk, hvor besøkende både ser og blir sett av personer på seks store lerret. Digital film av autentiske personer og historier kommuniserer med hverandre og med publikum. Nefise Ø. Lorentzen gis oppdraget med å produsere en ny formidlingsmetode: En film klippes slik at flere ulike bilder vises samtidig, der en person prater mens de andre lytter eller kommenterer. Installasjonen vil omfatte hele utstillingsrommet med

betrakteren i sentrum, som inviteres med i samtaler ved at filmregien skaper en illusjon av et interaktivt rom. De vil ta del i dialog mellom personene, som reflekterer og diskuterer over erfaringer og forestillinger omkring seksualitet og normalitet. Personene i filmene vil henvende seg til de besøkende ved å aktivisere bruk av rommet. Besøkende kan bevege seg gjennom tre dører. Disse har dobbel betydning: som symbol for viktige faser i livet og en utvikling, men samtidig som stillstand; å stadig måtte "komme ut" og forklare sin seksualitet.

Personutvalget skal belyse noe av mangfoldet, med hovedpersoner, og bipersoner i nær relasjon til dem, fra ulike miljø. De er ikke instruerte skuespillere, men medvirkende aktører som gis stor frihet. Når målsetningen vår er å få frem de sammensatte historiene må vi løfte frem de problemfylte så vel som de positive. Situasjonene vi tar del i kan være beretninger om kjærlighet og anerkjennelse, men vi kan også belastes med skittkasting, negative holdninger og de psykiske belastningene stigmatiseringen fører med seg. Hvordan ville publikum reagere om de stod ansikt til ansikt med en far som fortalte at hans sønn ikke kunne leve lenger, i frykt for å bli avslørt og utstøtt? Nettopp det at de blir dratt inn i disse vonde situasjonene, og blir stilt overfor verdivalg, gjør at møtet blir troverdig og sterkt. Disse historiene er også en del av vår felles kulturarv selv om de ikke ønskes uttalt og dokumentert.

Ytringsrommet: Å stå frem, i skapet

Oslo Museum vil ta utfordringen om å være en dialoginstitusjon på alvor. Ytringsskapet er et innovativt konsept, der museumsbesøkende er delaktige i en videreføring av utstillingen de har sett. Ytringsskapet er et arkitekttegnnet rom formet med to oppfordringer: "Si din mening!", og "Finn ut mer!". Den ene delen av skapet er et interaktivt rom med web-kamera hvor publikum kan "stå frem" med sine historier, umiddelbare reaksjoner og meninger, i forbindelse med møtene de nå har hatt. Her kommer de til orde med ytringer og kommentarer i en annen form for dialog. Vi vil legge til rette for yttingsfrihet og la ulike stemmer bli hørt, men samtidig må vi sikre at meningsutvekslingen ikke virker krenkende. Et redaksjonelt ledd i museet skal sikre innhold og personvern før det legges ut på nettet. I den andre delen av skapet kommer flere stemmer til orde. Her får publikum se og høre ti personlige beretninger i form av digitale historier (se vedlagt). På datamaskinene kan de også orientere seg ved hjelp av informative lenker, litteraturhenvisninger og kontakter.

Kontekstualiserende katalog

Brudd med "normal praksis" kan være interessant og morsomt for noen, mens det vekker ubehag, og i ytterste konsekvens provokasjon, hos andre. Hvorfor er det slik? Og hva er det egentlig som står på spill? Vi ønsker å åpne for refleksjon, og problematisere den såkalte normaliteten. Hvilke diskurser definerer dette naturlige, normale og riktige? For eksempel: Hvem kan avgjøre at ekteskapet er forbeholdt mann og kvinne? For å løfte disse diskusjonene inviterer vi utvalgte forskere innen fagfeltet kjønn og seksualitet til å forfatte artikkelbidrag. Artiklenes felles fokus er forestillinger om kjønn, seksualitet og homofili i miljøer og på arenaer som antas å legge bestemte føringer for hva som er et naturlig livsløp. Er det slik at maskulin idrett, bygda, innvandrer miljø, og religiøse miljø, er ekstra belastende for de som bryter med den tradisjonelle heteroseksuelle normen? Og er homomiljøet som homonormativ arena en frisone, eller en tvangstrøye, for sammekjønnseksuelle? Finner vi et entydig svar på hvordan en lever et liv som homo, - eller hetero?

Utstrakt bruksområde

- Interaktiv formidling: Publikum får med de ovennevnte grepene universell adgang. De gis ikke svaret og sannheten, men de har blitt utfordret til refleksjon og undring. Ytringsrommet og interaktiv kommunikasjonsform legger til rette for at hver enkelt selv kan bidra til debattering. En evaluering av erfaringer underveis kan bidra til videreutvikling av ytringsrommet som konsept. Redaksjonen vil dokumentere og formidle et stort materiale av museumsbesøkendes respons, som kan tilgjengeliggjøres både for dagens publikum og for ettertiden digitalt. Utstillingskonseptet er med dette et banebrytende og viktig bidrag til museumsformidling.

- Vandreutstilling: "Kunsten å være homo" er et omfattende prosjekt, som krever mye

både av ressurser og midler. Vi har stor tro på at metodene og virkemidlene vi tar i bruk vil komme andre til gode, derfor vil vi tilrettelegge produksjon med tanke på å nå ut til flest mulig. Filmen og de digitale historiefortellingene skal legges ut på nettet, og gjøres slik tilgjengelig for alle. I tillegg vil utstillingen i sin helhet være tilgjengelig som vandreutstilling etter endt visningsperiode, administrert og distribuert av Oslo Museum. Ytringsrommet kan med enkle grep omformes som mobile, monterbare moduler. Slik kan arbeidet videredistribueres til museer, bibliotek, skoler og andre interesserte.

Målgruppe

Målgruppe for utstillingen er et allment publikum, med særlig fokus på unge fra 8.klasse og oppover. Det er et skrikende behov for mer informasjon om homofili i skoleverket, og vi vet at "jævla homo" er et hyppig brukt skjellsord i skolegården. Med ny kjønnsnøytral ekteskapslov og endrede familieformer er det på tide å åpne for refleksjon rundt etablerte forestillinger og holdninger. Ekteskapet er ikke kun forbeholdt mann og kvinne, og familie er ikke ensbetydende med mann og kone pluss to barn. Vi ønsker å samarbeide med organisasjonene LLH, Skeiv Verden og Skeiv Ungdom om en videreføring av diskusjon etter utstillingsbesøket. Slik sikrer vi at tematikken blir grundig gjennomgått på "de berørtes" premisser. På denne måten kan museet være en engasjert samfunnsaktør og tilrettelegger for viktige møter og samtaler som bidrar til holdningsskaping – og endring der behovet er sterkest.

Videreføring av Mangfoldsåret

Formålet med prosjektet er å skape aksept og respekt for forskjellighet. Ved å si at vi ser en økt toleranse for homofile i dagens samfunn, sier vi samtidig at homofile og heterofile ikke er likeverdige. Som videreføring av Mangfoldsåret ønsker vi å rette fokus på homofile som seksuell minoritet. Oslo Museum ønsker å videreutvikle Interkulturelt Museums arbeid med minoritetsproblematikk, ved å integrere flere marginaliserte grupper. I dette prosjektet er de doble minoritetene spesielt i fokus; i egenskap av å stå mellom ulike kulturer og den potensielle belastningen, men også den mulige berikelsen dette fører med seg. Vi ønsker å vekke refleksjon over det kulturelle repertoar som ligger til grunn for hva som er (u)naturlig og (u)normalt, og løfte frem et felles anliggende som binder oss alle sammen: - Kjærligheten.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato 01.06.2008
Sluttdato 07.11.2009

Aktivitetplaner

Tittel	Fra dato	Til dato
Prosjekt innhold	01.06.2008	20.12.2008
Katalog innhold	01.06.2008	01.05.2009
Film innhold	01.07.2008	01.03.2009
Digitale historiefortellinger	01.02.2009	01.05.2009
Film produksjon	01.03.2009	01.10.2009
Katalog trykk og design	01.04.2009	01.06.2009
Arkitektonisk utforming og teknisk installasjon	01.05.2009	01.11.2009
Nettutstilling utarbeiding	01.09.2009	20.12.2009
Utstillingsperiode	07.11.2009	20.12.2010

Andre opplysninger/kommentarer om framdrift-/aktivitetsplan.

Delprosjektene; katalog og utstilling, vil utarbeides parallelt i året som kommer. Arbeidet vil bestå i å kartlegge forskning, knytte kontakter, intervjuer og innhente dokumentasjon, og bearbeide innsamlet materiale i både katalog – og filmform. Museets samarbeid med Nefise Lorentzen, hovedinformantene og rollenehaverne, organisasjonene, og katalogens forfattere, vil være sentralt gjennom hele prosjektfasen.

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner? Ja

Samarbeidspartner 1

Navn	Nefise Øzkal Lorentzen (Integral Film AS)
Formell avtale?	Ja
Postadresse	Eysteinsvei 1c
Postnr / Poststed	1450 Nesodden
Kontaktperson	Nefise Øzkal Lorentzen
Tlf. til kontaktperson	92430182
E-post til kontaktperson	neflor@yahoo.com
Rolle	Oslo Museum har inngått et samarbeid med filmprodusent Nefise Øzkal Lorentzen, på bakgrunn av tidligere samarbeid og hennes dokumentar "Gender me!" som omhandler homofili og islam. Nefise Øzkal Lorentzen er en viktig ressurs og samarbeidspartner med sin kompetanse både på film som formidlingsform og homofili som tema. Hun gis oppdrag å produsere en kortfilm (se samarbeidsavtale vedlagt).

Samarbeidspartner 2

Navn LLH
Formell avtale? Nei
Postadresse Kongensgate 12
Postnr / Poststed 0104 Oslo
Kontaktperson Nestleder Espen Ophaug
Tlf. til kontaktperson 95208619
E-post til kontaktperson

Rolle Organisasjonene er viktige samarbeidspartnere: for informasjon, kontakt med informanter, og utarbeiding av formidlinggopplegg.

Samarbeidspartner 3

Navn Skeiv Ungdom
Formell avtale? Nei
Postadresse Kongens gate 12
Postnr / Poststed 0101 Oslo
Kontaktperson Leder: Stian Amadeus Antonsen
Tlf. til kontaktperson 48105791
E-post til kontaktperson

Rolle Organisasjonene er viktige samarbeidspartnere: for informasjon, kontakt med informanter, og utarbeiding av formidlinggopplegg.

Samarbeidspartner 4

Navn Skeiv Verden
Formell avtale? Nei
Postadresse Ingen fast
Postnr / Poststed 0187 Oslo
Kontaktperson Prosjektleder: Magne Richardsen
Tlf. til kontaktperson 92895737
E-post til kontaktperson

Rolle Organisasjonene er viktige samarbeidspartnere: for informasjon, kontakt med informanter, og utarbeiding av formidlinggopplegg.

Prosjektbudsjett

Prosjekt

Ettårig eller flerårig prosjekt? Ettårig

BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum	
Personalkostnader (lønn/overhead)	Engasjement Sosialantropolog/Kjønnsforsker	kr 500 000,00	
	Prosjektteam	kr 400 000,00	
	Prosjektleder, digitale historiefortellinger	kr 125 000,00	
	Prosjektmedarbeider, dig.hist.fortellinger	kr 60 000,00	
	Datainnsamling/dokumentasjon, Ytringsrommet	kr 50 000,00	
	Redaksjonelt arbeid, katalog	kr 60 000,00	
	Distribusjon katalog, Administrasjonsutgifter	kr 50 000,00	
	Varer/utstyr	Utstillingsmateriell	kr 160 000,00
		Produksjon moduler, Ytringsrommet	kr 70 000,00
		Multi-media utstyr, Ytringsrommet	kr 50 000,00
Tjenester kjøpt av andre	Nettutstilling	kr 160 000,00	
	Utstillingsarkitekt	kr 80 000,00	
	Byggeteam	kr 70 000,00	
	Løpende redaksjonsarbeid, Ytringsrommet	kr 110 000,00	
	Design og trykk 2000 kataloger	kr 150 000,00	
	Honorar til 10 forfattere, katalog	kr 50 000,00	
	Honorar til 10 informanter, dig.hist.fortellinger	kr 50 000,00	
	Tilrettelegging av dig.hist.fortellinger på nett	kr 25 000,00	
Andre utgifter (spesifiser)	Fotografering/Billedbearbeiding, katalog	kr 40 000,00	
Totale utgifter		kr 2 260 000,00	

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum ABM-utvikling</u>		<u>kr 800 000,00</u>
Fritt Ord	Nei	kr 500 000,00
Likestillingsdepartementet	Nei	kr 100 000,00
Oslo Museum	Ja	kr 860 000,00
Totale inntekter		kr 2 260 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Budsjettforklaring: OM søker ABMu om kr 800.000: Midlene går til tilegning av kompetanse for utvikling av innhold: Engasjement antropolog/kjønnsforsker, redaksjonelt arbeid, utarbeiding av nettutstilling og digitale historiefortellinger. OM søker Fritt Ord om kr 500.000 til: Utstillingskatalog og ytringsrommet. OM søker Likestillingsdepartement om kr 100.000.

Vedlegg

- Samarbeidsavtale.pdf
- Formidling av sensitiv tematikk_vedlegg.doc
- Synopsis fra Nefise Øzkal Lorentzen.doc
- Budsjett_kunstenåværehomo.doc
- Utfyllende prosjektbeskrivelse_abmu.doc
- Digitale historiefortellinger_abmu.doc